

شبهه‌شناسی عاشورا با استناد به منابع تاریخی

www.ketab.ir

نویسنده:

دکتر فاطمه سادات علوی علی آبادی

(استادیار جامعه المصطفی)

سرشناسه	: علوی علی آبادی، فاطمه سادات، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: شبهه شناسی عاشورا با استناد به منابع تاریخی (فارسی - انگلیسی) / نویسنده فاطمه سادات علوی علی آبادی.
مشخصات نشر	: مشهد: انتشارات ۱۱۰، اردو ده، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۸، ۱۳۳ ص. : ۵/۲۱۵۵/۱۴ س.م.
شابک	: 978-600-5358-96-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: فارسی-انگلیسی.
موضوع	: واقعه کربلا، ۶۱ق -- پرسش ها و پاسخ ها
موضوع	: Karbala, Ba le of, Karbala, Iraq, 680 -- Questions and answers
موضوع	: حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶ق. -- پرسش ها و پاسخ ها
موضوع	: -- Questions and answers, Imam III, 625 - 680 Hosayn ibn Ali
موضوع	: عاشورا -- پرسش ها و پاسخ ها
موضوع	: Tenth of Muharram -- Questions and answers
موضوع	: عاشورا -- شعائر و مراسم مذهبی
موضوع	: Tenth of Muharram -- Rites and ceremonies
رده بندی کنگره	: ۴۱/۷۶/ع۸ش۲ ۱۳۹۷Bp
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۶۸۳۶۵

عنوان: شبهه شناسی عاشورا با استناد به منابع تاریخی
 مؤلف: دکتر فاطمه سادات علوی علی آبادی
 ناشر: انتشارات ۱۱۰

قطع: رقعی
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷
 تعداد صفحات: ۲۷۸ صفحه
 تیراژ: ۵۰۰ نسخه
 قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان
 چاپ: مقرب
 شابک: ۹۶-۹۵۳۵۸-۶۰۰-۹۷۸
 همراه ناشر: ۰۹۱۵۷۳۹۹۲۸۱۴

فهرست مطالب

۱	مقدمه مؤلف
۵	بش کتاب: شبهات و پاسخ‌ها
۶	۱. عاشورا و کربلا و عتبات
۱۴	تلاش‌های امام حسین علیه السلام برای تأمین آب
۲۲	۲. خانواده امام حسین علیه السلام در کربلا
۲۶	۳. عروسی قاسم بن الحسن علیه السلام در عاشورا
۳۳	۴. عدم حضور همسر و فرزندان حضرت زینب علیها السلام در کربلا
۴۰	۵. غارت چادر زنان اهل بیت علیهم السلام
۴۷	۶. مدفن امام حسین علیه السلام و بارانش
۵۵	محل دفن سر مقدس سیدالشهدا علیه السلام
۵۹	مدفن سرهای دیگر شهدای کربلا
۶۲	۸. رقیه بنت الحسین علیه السلام در شام
۶۴	نتایج آخرین دستاوردهای پژوهشی در مورد رقیه بنت الحسین علیه السلام
۶۶	شخصیت‌شناسی رقیه بنت الحسین علیه السلام از دیدگاه عالمان معاصر
۷۴	۸. عزاداری و سیاه‌پوشی بر شهادت امام حسین علیه السلام
۷۴	گریه و نوحه سرایی در سیره پیامبران علیهم السلام

- گریه و نوحه سرایی در سیره پیامبر اسلام ﷺ ۱۵
- گریه و نوحه سرایی در سیره حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) ۱۶
- گریه و نوحه سرایی در سیره عایشه ام المؤمنین ۱۸
- عزاداری پیامبران (علیهم السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۱۹
- عزاداری پیامبر اسلام ﷺ بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۲۲
- عزاداری حضرت صدیقه طاهره (علیها السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۲۴
- عزاداری امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۲۵
- عزاداری کاروان اسیران کربلا و بنی هاشم و مردم مدینه بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۸۷
- عزاداری امام سجاده (علیه السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۹۹
- عزاداری امام صادق (علیه السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۹۰
- عزاداری امام رضا (علیه السلام) بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۹۳
- عزاداری «محمد بن ادریس شافعی» بر شهادت امام حسین (علیه السلام) ۹۴
۹. قمه زنی در عزای حسینی (علیه السلام) ۹۸
- استفتاء و پاسخ آیت الله سید صادق شیرازی ۱۰۳
- نقد آقای مهدی مسائلی به پاسخ آیت الله سید صادق شیرازی ۱۰۴
۱۰. مزار بی بی شهربانو - مادر امام سجاده (علیه السلام) - در شهر ری؟! ۱۱۶
- کتابنامه ۱۲۶

مقدمه مؤلف

عاشورا بزرگ‌ترین حادثه در تاریخ است که هیچ حادثه‌ای با آن قابل مقایسه نیست. عظمت عاشورا، باعث جاودانگی یاد و خاطره آن در تاریخ شده است. عطش روزافزون آزادگان جهان به درک وقایع این رویداد عظیم، معاندان را به تلاش انداخته است تا با طرح شبهات و سؤالات گوناگون، حقیقت عاشورا و اهداف آن را بی‌فروغ نمایند. در عصر حاضر، با گسترش فعالیت فضای مجازی، وظیفه پاسخ‌گویی به این شبهات، بیش از گذشته بر دوش مجاهدان اهل بیت (علیهم‌السلام)، سنگینی می‌کند.

یکی از دغدغه‌های مؤلف در کلاس‌های تاریخ اسلام، پاسخ به «شبهات تاریخی عاشورا» است که توسط طلاب جامعه المصطفی مطرح می‌گردد؛ طلابی که در کشورهای خود، شاهد آداب و رسوم و فرهنگ‌های مختلف سوگواری حسینی هستند و در این میان، چه بسا آداب و رسومی که با هدف قیام امام حسین (علیه‌السلام) سنخیتی ندارد. طلاب جامعه المصطفی به دنبال مستندات تاریخی هستند که بدون تعصبات مذهبی و سیاسی، پاسخ سؤالات تاریخی عاشورا را بدهد و ره‌توشه‌ای برای آنان باشد تا بتوانند در بازگشت به وطن، با استنادات

صحیح علمی، پاسخ گوی «شبهات عاشورایی» و ناقد «افراط گرایی در عزاداری حسینی» باشند. در پاسخ به این نیاز علمی طلاب، بخشی از پرسش ها و پاسخ های مطرح شده در «کارگاه های شبهه شناسی عاشورا» در این کتاب جمع آوری شده است.

در سالهای اخیر کتاب هایی پیرامون «شبهه شناسی عاشورا» نگاشته شده اند و گروه های مختلفی در این زمینه قلم زده اند. اما گسترش شبهات در فضای عمومی و مجازی و توجه افکار عمومی به آنها، نشان می دهد که علی رغم تلاش های صورت گرفته در زدودن گرد و غبار شبهه از ساحت مقدس عاشورا، هنوز بخشی از افکار مخاطبان از پاسخ های داده شده، قانع نشده اند. بنابراین رویکرد تاریخی و بهره مندی از منابع معتبر و پژوهش های تاریخی، می تواند مکمل نگاه مرسوم کلامی، فلسفی و عرفانی در پاسخ گویی به بخشی از شبهات باشد. چرا که اقناع هر مخاطبی، سبک و سیاق خاص خود را می طلبد؛ چنان که خداوند متعال در قرآن کریم، مؤمنان را با یک قول، دشمنان و معاندان را با قول دیگر و جاهلان را با لحن خاص مورد خطاب قرار می دهد. به نظر می رسد برای اینکه شبهات عاشورا برای دوستان بی اطلاع و دشمنان معاند، قابل درک و پذیرش گردد بهترین راه، اتخاذ رویکرد تاریخی است که هم امتیاز «تقریب و

تلطیف فضای گفتگو» را دارد و هم از اتهام «عوام زدگی و تقابل مذهبی با شبهه افکنان»، مبری است.

با توجه به اینکه غالباً پاسخ گویی به شبهات، در فضای عمومی جامعه اسلامی مطرح می شود عمده پاسخ ها دچار عوام زدگی و خالی از پژوهش های بایسته تاریخی می باشند. رویکرد عاطفی و احساسی همراه با بداهه گویی و عدم پرداخت علمی و تاریخی را می توان از ویژگی این نوع «پاسخ به شبهات» دانست که بعضاً موجب خلق شبهات تازه ای برای مخاطبان شده است. امروزه این نگاه سنتی و تقابلی، باعث «وهن شیعه» در اذهان جهانیان شده است. نوآوری این کتاب، «رویکرد تاریخی و تقریبی» در پاسخ گویی به شبهه شناسی عاشورا است. به عبارت دیگر در این اثر برای تلطیف فضای تقابلی بین شیعه و سنی، شبهات مطرح در مورد عاشورا و عاشورائیان، تنها با استناد به منابع تاریخی (شیعه و سنی) پاسخ داده شده است و در مواردی که منابع موثق تاریخی موجود نبوده است به نظرات و گمانه های تاریخدانان مراجعه شده است.

ویژگی دوم این کتاب، دو زبانه بودن آن است (فارسی - انگلیسی) که باعث می شود آزادگان جهان^۱ و علاقه مندان اهل بیت علیهم السلام در همه

۱. «إِن لَّمْ يَكُنْ لَّكُمْ دِينٌ وَ كُنْتُمْ لِأَخْيَارِ الْمَعَادِ تَكُونُوا أَحْرَاراً فِي دُنْيَاكُمْ». (بحار الانوار، ج ۴۵،

جای عالم بتوانند از مطالب تاریخی و تقریبی آن، بهره‌مند گردند؛ هم‌چنان که ادبیات روان و دوری از تصنع و تکلف در نگارش متن، فهم و درک آن را برای مخاطبان سهل خواهد نمود.

این پژوهش، بضاعت مزجاء نویسنده است^۱ برای غبارروبی از ساحت مقدس عاشورا و عاشورائیان؛ و به خواست خداوند متعال، این تلاش ادامه خواهد یافت و در مجلدات بعدی، بر عمق مباحث در این زمینه افزوده خواهد شد. امیدوارم این تلاش، مورد رضایت و دعای امام عصر علیه السلام واقع شود. از خوانندگان محترم تقاضا دارم در جهت عنای مطالب و رفع نواقص کتاب، نویسنده را از ارشادات و انتقادات خود بهره‌مند فرمایند.

۱. فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَأَمَلْنَا الضَّرَّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفَى لَنَا الْكَفْلُ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (يوسف: ۸۸)